

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 7.5.2008
SEC(2008) 572 végleges

Ajánlás:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Szlovákiában fennálló túlzott hiányról szóló 2005/182/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

(előterjesztő: a Bizottság)

INDOKOLÁS

1. HÁTTÉR

A Szerződés 104. cikke megállapítja, hogy a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott hiányt, és meghatározza az annak felismerésére és megszüntetésére szolgáló eljárást. A túlzott költségvetési hiány esetén követendő eljárást (EDP) tovább részletezte a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK tanácsi rendelet¹, amely a Stabilitási és Növekedési Paktum része. A Szerződés 104. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottságnak kell figyelemmel kísérnie a költségvetési fegyelem betartását két kritérium alapján, nevezetesen: a) a tervezett vagy tényleges költségvetési hiány túllépi-e a GDP 3%-ában meghatározott referenciaértéket (kivéve, ha az arány jelentős mértékben és folyamatosan csökkent, és elért egy, a referenciaértékhez közeli szintet; vagy a referenciaérték túllépése csak kivételes és átmeneti, és az arány közel marad a referenciaértékhez); és b) az államadósság túllépi-e a GDP 60%-ában meghatározott referenciaértéket (kivéve ha az adóssághányad elegendő mértékben csökken, és kielégítő ütemben közelít a referenciaértékhez).

A Szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyvvel összhangban a Bizottság nyújtja a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásához kapcsolódó adatokat. A jegyzőkönyv alkalmazásának részeként a 3605/93/EK tanácsi rendelet² 4. cikkével összhangban a tagállamoknak évente kétszer, konkrétan április 1-jéig és október 1-jéig közölniük kell a költségvetési hiányra, az államadósságra és más kapcsolódó változókra vonatkozó adatokat³⁴.

¹ HL L 209., 1997.8.2., 6. o. Az 1056/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 5. o.) módosított rendelet.

² HL L 332., 1993.12.31., 7. o. A legutóbb a 2103/2005/EK rendelettel (HL L 337., 2005.12.22., 1. o.) módosított rendelet.

³ Szlovákia legutolsó bejelentése elérhető a következő weboldalon:

⁴ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,58110711&_dad=portal&_schema=portal. Szlovákia kihasználta a tőkefedezeti nyugdíjrendszerek besorolásáról szóló 2004. március 2-i Eurostat-határozat végrehajtására vonatkozó átmeneti időszakot és ennek eredményeként 2006 áprilisáig a 2005-ös nyugdíjreform nettó költsége nélkül jelentette be a hiányra és az adósságra vonatkozó adatokat (az Eurostat News Release 2004. szeptember 23-i 117/2004 száma az Eurostat News Release 2004. március 2-i 30/2004 számában megjelent határozat végrehajtására vonatkozó átmeneti időszakról). Mivel a túlzott hiány esetén követendő eljárás különböző dokumentumai, különösen a 104. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlás, teljes mértékben figyelembe vették a 2004. márciusi Eurostat-határozatok következményeit, az ebben a dokumentumban idézett valamennyi hiány- és adósságszám tartalmazza a nyugdíjreform költségeit és így teljes mértékben összehasonlítható.

2004. május 12-én a Bizottság a 104. cikk (3) bekezdése szerinti jelentés elfogadásával kezdeményezte a túlzott hiány esetén követendő eljárás megindítását Szlovákiával szemben, a 2003-as, a GDP 3,6%-ának megfelelő államháztartási hiány miatt⁵. A Tanács 2004. július 5-én a Bizottság ajánlására megállapította⁶, hogy Szlovákiában a 104. cikk (6) bekezdése alapján túlzott hiány áll fenn. Ezzel egyidejűleg és szintén a Bizottság ajánlására a Tanács a 104. cikk (7) bekezdése értelmében ajánlásokat intézett Szlovákiához azzal a céllal, hogy a túlzott államháztartási hiányt legkésőbb 2007-re szüntesse meg⁷.

A 104. cikk (7) bekezdése szerinti ajánlásában a Tanács azt ajánlotta a szlovák hatóságoknak, hogy „középtávú keretek között hozzanak intézkedéseket azon célkitűzésük elérése érdekében, hogy a hiányt hiteles és fenntartható módon legkésőbb 2007-ig a GDP 3%-a alá csökkentsék, a Tanács július 5-i, a 2004. májusban benyújtott konvergenciaprogramról szóló véleményében meghatározott hiány csökkenéséhez vezető pályával összhangban”; „szigorúan hajtsák végre a 2004. májusi konvergenciaprogramban előírányzott intézkedéseket, különös tekintettel a javasolt további egészségügyi reformokkal és a közszeaktor további racionalizálásával összefüggőkre”; „gyorsítsák fel a költségvetés korrekcióját, amennyiben a végrehajtott strukturális reform a 2004. májusi konvergenciaprogramban foglalt előrejelzésekhez képest magasabb növekedést eredményez, különösen a tervezetten felüli költségvetési bevételek felhasználásával, elsősorban a hiány csökkentésének felgyorsítása érdekében”; és „tegyenek érdemi intézkedéseket 2004. november 5-ig a 2005. évre rögzített hiánycél elérése érdekében”.

Emellett a Tanács felkérte a szlovák hatóságokat annak biztosítására, hogy „erősítsék a hároméves költségvetési keret kötelező jellegét parlamenti jóváhagyással kialakított, középtávú kiadási küszöbök bevezetésével”.

1. táblázat: A Tanács által 2004. július 5-én jóváhagyott kiigazítás

<i>Eltérő jelölés hiányában a GDP %-ában</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Államháztartási egyenleg	-3,6	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
p.m.: Reál-GDP növekedés (%)	4,2	4,1	4,3	5,0	4,7

Forrás: A 104. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlás és a Tanács véleménye a 2004. májusi konvergenciaprogramról, mindkettőt 2004. július 5-én fogadták el.

2004. december 22-én, miután lejárt a tanácsi ajánlás nyomán intézkedések meghozatalára kiszabott határidő, a Bizottság a Tanácshoz szóló közleményt fogadott el, amelyben megállapította, hogy a Szlovákia által eddig az időpontig tett intézkedések összhangban voltak a Tanács ajánlásával, valamint hogy ebben a szakaszban nincs szükség további lépésekre a túlzott hiány esetén követendő eljárásban⁸. 2005. január 18-i ülésén a Tanács egyetértett ezzel az értékeléssel.

A Szerződés 104. cikke (12) bekezdésének megfelelően a túlzott hiányról szóló tanácsi határozatot a Bizottság javaslata alapján hatályon kívül kell helyezni, ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy az érintett tagállamban korrigálták a túlzott hiányt.

⁵ SEC(2004) 577.

⁶ HL L 62., 2005.3.9, 16. o.

⁷ A Szlovákiára vonatkozó, a túlzott hiány esetén követendő eljáráshoz kapcsolódó dokumentumok a következő weboldalon találhatóak:

http://ec.europa.eu/economy_finance/sg_pact_fiscal_policy/excessive_deficit9109_en.htm.

⁸ SEC(2004) 1630.

2. A HIÁNNYAL KAPCSOLATOS LEGÚJABB FEJLEMÉNYEK

A Bizottság 2004 májusában kezdeményezte a túlzott hiány esetén követendő eljárás megindítását Szlovákiával szemben, mivel az akkor rendelkezésre álló adatok szerint a 2003-as hiány a GDP 3,6%-ának felelt meg, és a várakozások szerint a következő években a referenciaérték felett maradt. A Bizottság (Eurostat) által Szlovákia 2008. áprilisi jelentését követően szolgáltatott adatok⁹ szerint 2003-2005-ben az adatok felülvizsgálata után (a 2007. áprilisi bejelentés) az államháztartási hiány a GDP 3%-a alatt maradt, főként annak eredményeként, hogy változott az adóbevételek megállapításának módszere. Az államháztartási hiány 2006-ban a GDP 3,6%-ára növekedett (főként az állami fogyasztásnak a GDP 1%-át kitevő jelentős növekedése, a cigarettának a jövedéki adó küszöbön álló emelése miatti 2005-ös felvásárlása és a nyugdíjreform növekvő költségei miatt) majd 2007-ben a GDP 2,2%-ára esett vissza¹⁰.

2005-ben nyugdíjreformot indítottak el, amely a társadalombiztosítási járulékokat érintette és eredményeként a bruttó bérek 9%-a átkerült egy tőkefedezeti (második) nyugdíjpillérbe. Ezen nyugdíjpillér iránti széles körű érdeklődés és a fokozatos átállás miatt a becslések szerint az ezzel összefüggő bevételtranszferek a GDP 2005-ös 0,8%-áról 2006-ban 1,2%-ára, 2007-ben pedig 1,3%-ára növekedtek.

Szlovákia elkötelezte magát amellett, hogy a cigaretta adóját fokozatosan az EU által előírt minimális szintre emeli. Ennek eredményeként 2004 májusában, 2006 januárjában és 2008 januárjában emelkedett az adó és a tervek szerint 2008 decemberében ismét adóemelésre kerül sor. Eddig az adóemeléseket az értékesítési lánc különböző szakaszaiban a cigaretta jelentős mértékű felvásárlása előzte meg. Ez az adóbevételek eltolódásához vezetett, amely 2003-ban a GDP 0,1%-át, 2005-ben 0,3%-át, 2007-ben pedig 0,5%-át jelentő többletben nyilvánult meg, amelyet aztán a következő években ennek megfelelő visszaesés követett. Ezenkívül Szlovákiának több országgal szemben van követelése. 2003-ban, 2005-ben és 2007-ben e követelések némelyikének elengedése azt eredményezte, hogy a hiány a GDP 0,4%-át, 0,9%-át, illetve 0,1%-át jelentő mértékben növekedett.

Az eredetileg becsülnél jobb 2003-as hiány alapján az államháztartási hiány alakulása megfelelt a 104. cikk (7) bekezdésével összhangban tett tanácsi ajánlásban a túlzott hiány kiigazítására megállapított határidőnek, bár a konszolidációs pálya eltért. 2007-ben az államháztartási hiány a GDP majdnem 1½%-ával csökkent, a GDP 2,2%-ára. A költségvetés konszolidációjára kedvezően hatott a GDP, a foglalkoztatás, és a bevételek élénk növekedése,

⁹ Az Eurostat News Release 54. száma, 2008. április 18.

¹⁰ A hiány arányát rendszerint az első eredménynek a tavaszi bejelentésben való közzétételét követően vizsgálják felül és módosítják felfelé vagy lefelé. Összességében az EU-tagállamokban a módosítások általában viszonylag kismértékűek és átlagban a nullától jelentéktelen eltérést mutatnak. Szlovákia esetében, tekintettel a 2007-re vonatkozóan bejelentett aktuális hiány és a referenciaérték közötti távolságra, csekély annak a valószínűsége, hogy a költségvetési elszámolások jövőbeni módosítása a 2007. évi hiányt a GDP 3%-át meghaladó szintre emelné. Az a tény, hogy vannak még nyitott kérdések a közszféra ágazati elhatárolásai tekintetében Szlovákiában (különösen az egészségügyhöz kapcsolódó egységek megfelelő ágazati besorolása esetében, mint a kórházak és egészségbiztosítók állami szektorba vagy a vállalkozások közé történő besorolása) nem jelent komoly hatást a jövőben a hiány felfelé vagy lefelé történő módosításának kockázata tekintetében. Bár részletes adatok nem állnak rendelkezésre, bizonyos jelek arra utalnak, hogy csekély azon egységek pénzügyi egyenlege, amelyeket az ESA95 előírásainak értelmében át kell sorolni az állami szektorba vagy azon kívülre. (Lásd az Eurostat megállapításait a 2008. március 10-11-i szlovákiai látogatás után. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631456&_dad=portal&_schema=PORTAL, hamarosan rendelkezésre áll.)

ami lehetővé tette, hogy a kiadásoknak a GDP-hez viszonyított aránya gyorsabban csökkenjen, mint a bevételeknek a GDP-hez viszonyított aránya. A kiadásoknak a GDP-hez viszonyított aránya a GDP 2003-as 40,2%-áról 2007-re a GDP 36,9%-ára esett vissza, amihez a kiadások megfélemezése és a kiadási reformok is hozzájárultak. Ezek közé tartozott a szociális és munkanélküli juttatások korlátozása, a korai nyugdíjba vonulás feltételeinek szigorítása és a nyugdíjkorhatár fokozatos növelése. Az új nemzeti autópálya-társaság 2005-ös létrehozásával az állam számára lehetővé vált, hogy az autópálya-építést részben a magánszektorból származó forrásbevonás révén finanszírozza. A bevételi oldalon 2004-ben átfogó adóreformot vezettek be, így a súlypont eltolódott a jövedelem adóztatásáról a fogyasztás adóztatására. A 2005-ös nyugdíjreformmal együtt mindez hozzájárult ahhoz, hogy a bevétel GDP-hez viszonyított aránya a GDP 2003-as 37,4%-áról 2007-ben 34,7%-ára csökkenjen.

A 2007-es hiány a konvergenciaprogram 2006. decemberi aktualizált változatában meghatározott, a GDP 2,9%-át kitevő hivatalos hiánycél alatt volt. A cél túlteljesítését főként a GDP és a foglalkoztatás tervezettnél magasabb növekedése, az EU-alapokhoz kapcsolódó társfinanszírozásnak a költségvetésbe beállítottnál alacsonyabb nagyságrendje és 2007 végén a cigaretta vártnál nagyobb mértékű felvásárlása eredményezte, utóbbit a dohány jövedéki adójának 2008 januárjától esedékes emelése váltotta ki, ami a programban tervezett, a GDP ¼%-át jelentő többletbevételhez képest a GDP ½%-át kitevő többletbevételt eredményezett.

A ciklikus fellendülést és a strukturális reformokból eredő növekedési előnyt azonban nem használták ki teljes mértékben a költségvetés konszolidációjára. Ennek eredményeként a strukturális hiány (azaz a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül) a GDP 2003-as mintegy 1½%-áról 2006-ban a GDP körülbelül 3%-ára romlott, majd 2007-re a GDP körülbelül 2½%-ára javult. A tőkefedezeti (második) nyugdíjpillér 2005-ös létrehozása azonban hozzájárult a strukturális helyzet romlásához¹¹.

¹¹ Az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (7) bekezdésével összhangban a túlzott hiányról szóló tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló határozatnak figyelembe kell vennie a több pillérből álló, és egy, törvényben előírt, teljességében tőkefedezeti pillért magában foglaló nyugdíjrendszert bevezető nyugdíjreform nettó költségét, ha a hiány jelentősen és folyamatosan csökkent és a referenciaértékhez közeli szintet ért el. Mivel a 2007-es államháztartási hiány a 3%-os referenciaérték alatt volt, nem kell mérlegelni ezen cikk alkalmazását.

3. A HIÁNYRA VONATKOZÓ ELŐREJELZÉSEK 2008-RA ÉS AZT KÖVETŐEN

A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése szerint 2008-ban az államháztartási hiány tovább csökken a GDP 2%-ára, majd 2009-ben a GDP 2,3%-ára növekszik (szokásosan változatlan politikát feltételezve) a szembetűnően lassuló, de még mindig erőteljes GDP-növekedés és a foglalkoztatás növekedésének visszaesése fényében. A 2008-as költségvetésben szereplő bevételnövelő intézkedések, mint a társasági adó és a személyi jövedelemadó alapjának szélesítése és a társadalombiztosítási járulékok felső határának növelése, a tervek szerint 2008-ban a GDP körülbelül ¼%-át jelentő többletbevételt eredményeznek. A bevételnek a cigaretta 2007-es felvásárlásából eredő visszaesését valószínűleg nagyjából kiegyenlíti a cigarettának a jövedéki adó 2008 végére tervezett kisebb mértékű növelése által ösztönzött további tartalékolása. Ezenkívül a második nyugdíjpillér 2008 első felében történő ideiglenes megnyitásának, amely lehetővé tette valamennyi résztvevő számára a kilépést és új résztvevők csatlakozását, körülbelül a GDP 0,1%-át jelentő egyszeri bevételt kell eredményeznie, mivel az előző években a második pillérben felhalmozott megtakarításokat a távozást választó résztvevők átviszik a felosztó-kirovó rendszer szerinti pillérbe. A kiadási oldalon a mezőgazdasági támogatások a tervek szerint továbbra is jelentősen növekednek. A tavaszi előrejelzésben becsült 2009-es romlás fő oka a bevételeknek a GDP körülbelül ½%-át kitevő visszaesése, amelyet 2008-ban a cigaretta már említett további jelentős felvásárlása eredményez.

Miközben a 2008-ra vonatkozó előrejelzés összhangban van a GDP 2%-ában meghatározott legújabb hivatalos céllal (amelyet a pénzügyminisztérium 2008 februárjában állapított meg, válaszul a 2007. novemberi aktualizált konvergenciaprogramról alkotott, 2008. februári tanácsi véleményre), a 2009-es előrejelzés jelentős mértékben meghaladja a GDP 1,7%-ában meghatározott legújabb nemzeti célt (amelyet a 2008. áprilisi új költségvetési javaslat határozott meg), amelyet eddig nem támasztottak alá konkrét intézkedésekkel.

2007 és 2008 között a strukturális hiány várhatóan a GDP körülbelül 2½%-áról mintegy 2¾%-ára romlik, ami nincs összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktummal, amely előírja, hogy az euróövezetben és az ERM II-ben részt vevő tagállamokban a strukturális egyenleg javításának irányadó mértéke évente a GDP 0,5 %-a, és a gazdaságilag kedvező időszakokban ennél magasabb kiigazítást kell alkalmazni. 2009-ben, változatlan politikát feltételezve, a strukturális hiány a tervek szerint tovább romlik a GDP körülbelül 3%-ára, főként a cigarettatartalékolás okozta bevételecsökkenés miatt.

A konvergenciaprogram 2007. novemberi aktualizált változatáról alkotott 2008. februári tanácsi vélemény¹² szerint a programban szereplő költségvetési irányvonal nem elegendő annak biztosításához, hogy Szlovákia a programban előírányzottaknak megfelelően a programidőszak végéig (2010) elérje a középtávú célkitűzést, amely szerint a strukturális hiány valamivel kisebb, mint a GDP 1%-a. A Tanács arra a következtetésre jutott továbbá, hogy a strukturális egyenlegben 2008-ra tervezett változás nincs összhangban a Paktummal és ambiciózusabbnak kellene lennie.

¹² HL C 49., 2008.2.22., 44. o.

4. AZ ADÓSSÁGÁLLOMÁNY ALAKULÁSA ÉS AZ ADÓSSÁGÁLLOMÁNNYAL KAPCSOLATOS ELŐREJELZÉSEK

Az államadósság aránya főként a privatizációs bevételeknek köszönhetően a 2003-as GDP 42,4%-áról fokozatosan csökkent, 2007-ben a GDP 29,4%-ára, vagyis jelentős mértékben a 60%-os GDP-referenciaérték alá. A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése szerint a bruttó államadósság az előrejelzés időszakában (változatlan politika alapján) várhatóan stabil marad.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A 2004 májusában rendelkezésre álló adatok szerint 2003-ban a hiány a GDP 3,6%-a volt, és a következő években várhatóan a referenciaérték fölött marad. A legutóbbi adatok szerint 2003-2005 között az államháztartási hiány a GDP 3%-a alatt maradt, majd 2006-ban a GDP 3,6%-ára emelkedett, főként az állami fogyasztás jelentős mértékű növekedése miatt. Ezután 2007-ben az államháztartási hiány a GDP 2,2%-ára esett vissza. A strukturális egyenleg (azaz a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül) a GDP-re vetítve 2006-ban mintegy 2%-kal romlott, majd 2007-ben ismét javult a GDP körülbelül ½%-ával. A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2008-ban várhatóan a GDP 2,0%-ára szűkül, és változatlan politika mellett 2009-ben 2,3%-ra növekszik. Ez azt mutatja, hogy a hiánynak a GDP 3%-a alá való csökkentése hitelt érdemlő és fenntartható módon történt.

A bruttó államadósság, amely 2003-ban a GDP 42,4%-át tette ki, 2007-re 29,4%-ra csökkent, ez az arány jóval a GDP 60%-ában megállapított referenciaérték alatt van. A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése szerint az adósságráta az előrejelzés időszakában (változatlan politikát feltételezve) várhatóan nagyjából stabil marad.

Az átfogó értékelésből az következik, hogy Szlovákiában a túlzott hiány kiigazítása megtörtént. Ennek megfelelően a Bizottság azt ajánlja a Tanácsnak, hogy a szlovákiai túlzott hiányról szóló határozatát helyezze hatályon kívül.

2. táblázat: A költségvetés alakulása, 2003-2009

<i>Eltérő jelölés hiányában a GDP %-ában</i>	2003	2004	2005	2006	2007	2008		2009	
						BIZ	KP ⁽²⁾	BIZ ⁽³⁾	KP ⁽²⁾
Államháztartási egyenleg	-2,7	-2,4	-2,8	-3,6	-2,2	-2,0	-2,3 (-2,0)	-2,3	-1,8 (-1,7)
- Összes bevétel	37,4	35,4	35,3	33,5	34,7	34,3	33,0	33,8	31,8
- Összes kiadás	40,2	37,8	38,1	37,2	36,9	36,3	35,3	36,1	33,7
<i>amelyben:</i> - kamatkiadás	2,5	2,2	1,7	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
- <i>bruttó állóeszköz- felhalmozás</i>	2,6	2,4							
			2,1	2,2	1,9	1,9	1,8	1,9	1,4
A nyugdíjreform költsége	0,0	0,0	0,8	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Cigarettafelvásárlás (nettó hatás)	0,1	-0,1	0,3	-0,3	0,5	-0,1	n.a.	-0,4	n.a.
Elsődleges egyenleg	-0,2	-0,2	-1,1	-2,2	-0,8	-0,6	-0,9	-1,0	-0,3
Egyszeri és átmeneti intézkedések	-0,4	0,0	-0,9	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Strukturális egyenleg⁽¹⁾	-1,4	-1,4	-1,0	-3,1	-2,6	-2,8	-3,1	-3,1	-2,4
Strukturális elsődleges egyenleg ⁽¹⁾	1,1	0,8	0,8	-1,7	-1,2	-1,5	-1,7	-1,7	-0,9
Bruttó államadósság	42,4	41,4	34,2	30,4	29,4	29,2	30,8	29,7	30,5
<i>p.m. Reál-GDP növekedés (%)</i>	4,8	5,2	6,6	8,5	10,4	7,0	6,8	6,2	5,8
<i>p.m. Kibocsátási rés</i>	-3,2	-3,4	-3,2	-1,6	1,9	2,7	2,3	2,5	2,1

⁽¹⁾ Ciklikusan igazított, egyszeri és átmeneti intézkedések nélkül számított (elsődleges) egyenleg

⁽²⁾ Ciklikusan kiigazított és strukturális egyenlegek, valamint kibocsátási rések a programban szereplő információk alapján a Bizottság szolgálatai által számított program szerint.

⁽³⁾ A politika változatlanlanságát feltételezve.

Forrás: A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése (BIZ), a konvergenciaprogram 2007. novemberi aktualizálása (KP). (Zárójelben a 2008 februárjában és áprilisában megállapított legújabb nemzeti célok)

Ajánlás:

A TANÁCS HATÁROZATA

a Szlovákiában fennálló túlzott hiányról szóló 2005/182/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 104. cikke (12) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Szerződés 104. cikke (6) bekezdésének megfelelően a Tanács a Bizottság ajánlására a 2005/182/EK határozattal¹³ megállapította, hogy Szlovákiában túlzott költségvetési hiány áll fenn. A Tanács megállapította, hogy az államháztartási hiány 2003-ban elérte a GDP 3,6%-át, meghaladva a Szerződés által a GDP 3%-ában meghatározott referenciaértéket.
- (2) 2004. július 5-én a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdésével és a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, 1997. július 7-i 1467/97/EK tanácsi rendelet¹⁴ 3. cikkének (4) bekezdésével összhangban a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlást intézett Szlovákiához azzal a céllal, hogy legkésőbb 2007-ig szüntesse meg a túlzott hiányt. Az ajánlást nyilvánosságra hozták.
- (3) A Szerződés 104. cikke (12) bekezdésének megfelelően a túlzott hiányról szóló tanácsi határozatot a Bizottság ajánlása alapján hatályon kívül kell helyezni, ha a Tanács úgy ítéli meg, hogy az érintett tagállamban korrigálták a túlzott hiányt.
- (4) A Szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyvvel összhangban a Bizottság nyújtja a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásához kapcsolódó adatokat. A jegyzőkönyv alkalmazásának részeként az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 1993. november 22-i 3605/93/EK tanácsi rendelet¹⁵ 4. cikkével összhangban a tagállamok évente kétszer, konkrétan április 1-jéig és október 1-jéig kötelesek közölni a költségvetési hiányra, az államadosságra és más kapcsolódó változókra vonatkozó adatokat.

¹³ HL L 62., 2005.3.9, 16. o.

¹⁴ HL L 209., 1997.8.2., 6. o. Az 1056/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 5. o.) módosított rendelet.

¹⁵ HL L 332., 1993.12.31., 7. o. A legutóbb a 2103/2005/EK rendelettel (HL L 337., 2005.12.22., 1. o.) módosított rendelet.

(5) Szlovákia 2008. április 1-je előtti bejelentését és a bizottsági szolgálatok 2008. tavaszi előrejelzését követően, a 3605/93/EK rendelet 8g. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság (Eurostat) által közölt adatok alapján a következő következtetések vonhatók le:

- A túlzott hiány fennállásáról szóló 2004. évi tanácsi határozatot követő felülvizsgálat eredményeként az államháztartási hiány 2003-2005 között a GDP 3%-a alatt maradt. 2006-ban a GDP 3,6%-ára történő emelkedése után 2007-ben a GDP 2,2%-ára csökkent, a hiányra vonatkozó 3%-os GDP-referenciaérték alá. Ez megfelel a konvergenciaprogram 2006. decemberi aktualizált változatában meghatározott, a GDP 2,9%-át kitevő hivatalos hiánycélnak.
- A költségvetés konszolidációjára kedvezően hatott a GDP, a foglalkoztatás, és a bevételek élénk növekedése, ami lehetővé tette, hogy a kiadások GDP-hez viszonyított aránya gyorsabban csökkenjen, mint a bevételeknek a GDP-hez viszonyított aránya. A kiadások GDP-hez viszonyított arányának csökkenésére a kiadások fékezése és a kiadásokkal összefüggő reformok is hatottak, mint például a szociális juttatások jelentős mértékű korlátozása. A ciklikus fellendülést és a strukturális reformokból eredő növekedési előnyöket azonban nem használták ki teljes mértékben a költségvetés konszolidációjára. Ennek eredményeként a strukturális hiány (azaz a ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül) a becslések szerint a GDP 2003-as mintegy 1½%-áról 2006-ban a GDP körülbelül 3%-ára romlott, majd 2007-re a GDP körülbelül 2½%-ára javult. A strukturális romlás egy része mindazonáltal a tökefedezeti (második) nyugdíjpillér 2005-ös bevezetésének tulajdonítható, a becslések szerint az ebbe a pillérbe irányuló transzferek a GDP 2005-ös 0,8%-áról 2006-ban a GDP 1,2%-ára, majd 2007-ben 1,3%-ára növekedtek. Ezenkívül a cigaretta adójának emelése, amelyet az értékesítési lánc különböző szakaszaiban jelentős felvásárlás előzött meg, az adóbevételek komoly eltolódásához vezetett, jelentős többletbevétellel 2003-ban, 2005-ben és 2007-ben, amelyet aztán a következő években ennek megfelelő visszaesés követett.
- A Bizottság szolgálatainak 2008. tavaszi előrejelzése 2008-ra az államháztartási hiány további csökkenését vetíti előre, a GDP 2,0%-ára, amelyet főként a továbbra is erőteljes növekedési kilátások és néhány bevételnövelő intézkedés vezérel, mint például a társasági adó és a személyi jövedelemadó alapjának szélesítése és a társadalombiztosítási járulékok felső határának emelése. Ez összhangban van a 2008 februárjában meghatározott, a GDP 2,0%-ának megfelelő hivatalos hiánycéllal. 2009-re a tavaszi előrejelzés változatlan politikát feltételezve a hiány növekedését vetíti előre, a GDP 2,3%-ára. Ez azt mutatja, hogy a hiánynak a GDP 3%-a alá való csökkentése hitelt érdemlő és fenntartható módon történt. A strukturális egyenleg 2008-ban várhatóan a GDP körülbelül ¼ százalékpontjával, 2009-ben pedig – politikai változások nélkül – további ¼ százalékponttal romlik. Ezt a középtávú költségvetési célkitűzés felé szükséges előrelépés tükrében kell vizsgálni, ami Szlovákia esetében valamivel a GDP 1%-a alatti strukturális hiány.

- Az államadósság jóval a GDP 60%-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, és a 2003-as GDP 42,4%-áról 2007-ben 29,4%-ára csökkent. A 2008. tavaszi előrejelzés szerint az adóssághányad az előrejelzés időszakában várhatóan nagyjából stabil marad (változatlan politikát feltételezve).

(6) A Tanács véleménye szerint a szlovákiai túlzott hiány korrekciója megtörtént, ezért a 2005/182/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből az következik, hogy Szlovákiában a túlzott hiány kiigazítása megtörtént.

2. cikk

A 2005/182/EK határozat hatályát veszti.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Szlovák Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*